

Тыва Республикада пенсияже эрте үнер эрге кымга артып каарыл?

2019 чылдың январь 1-ден №350 - ФЗ "Россия Федерациязының пенсия тыпсыр болгаш төлээр чамдык хоойлуларынче өскерилгелер киирер дугайында" деп федералдыг хоойлу күш кирер. Ук хоойлу назы-хары келирге, камгалалдыг пенсия тыпсыр харны чоорту улгаттырарынче угланган.

Хоойлу езугаар пенсия назынындараазында хамаатыларга узадыры көрдүнмейн турар:

1. Ажылы айыылдыг болгаш хоралыг байдалдыг кижилерге. Ажыл берикчизи оларга камгаладылга дадывырларын ажылдаар байдалдарны тускай хынаан соонда чорудуп турар, ол дээрге:

- чер иштининг ажылдары, хоралыг байдалдыг ажылдар болгаш изиг цехтерге ажылдар (чижээ: "Тываның даг-руда компаниязының" дарганнары);
- берге байдалдыг ажылдар, ол ышкаш шахталарда, уургайларда, рудниктерде азы казымал карьерлерде аар чүкк машиналарының чолаачыларынга;
- геолог-шинчилел, дилээшкин, топограф-геодезистиг, геофизиктиг, гидрографиктиг, гидрологиктиг, арга-ыяш болгаш тып-дилээр ажылдарның экспедицияларында, партияларында, отрядтарында, участоктарында болгаш бригадаларында хаара туттунган ажылчыннарга;
- хөмүр-даш болгаш өске-даа ажыктыг казымалдарны чер иштининг болгаш ажык даг ажылдарында (даг-камгалал кезектерининг хууда составын кириштир) база шахталар, рудниктер тудуп турар ажылчыннарга (ООО Лунсин, АС Ойна, АС Тыва, ООО Тардан Голд);
- ТЭЦ: ажылчыннары, специалистери болгаш удуртукчулары (Кызылдың ТЭЦ, Ак-Довурактың ТЭЦ, Хову-Аксының ТЭЦ);
- дашчылар бригадаларында доктаамал ажылдап турар дашчыларга; монтаж болгаш тудуг ажылдарының мастерлеринге (ООО Жилье); 5 метрден бедик черде ажыл кылып турар электри дамчыдылгазының (35 кВ болгаш оон-даа өөрү дыңзыдыышкынныг) агаар шыйыгларының ремонтузун чорудуп турар электромонтерларга (ООО Тываэнерго);
- аккумуляторщиктерге, газорезчиктерге, газосварщиктерге, хөмүр-биле одап турар котельнаяларның одакчыларынга, чартыы автомат машиналарда кезер болгаш хол-биле каңнаар электрогазосварщиктерге, хол-биле каңнаар электросварщиктерге;

- кабельщик-спайщиктерге; хоорайлар аразында харылзаа чорудуп турар телефонистерге; хоорайның телефон четкизиниң айтырыг албанының телефонистеринге (ОАО Тывасвязьинформ);
- башнялыг краннар машинистеринге (херээжен кижилер);
- ыяш кезикчилеринге, ыяш белеткелиниң, ыяш бадырар ажилдарның ажилчыннарынга; ыяштарны үндүр сөөртүп турар машиналарның чолаачыларынга, лебедчиктерге;
- самолет командирлеринге, диспетчерлерге, авиация техниктеринге болгаш оон-даа-өскелерге;
- дилээр-камгалаар бөлүктүң даргазынга, Россияның МЧС шугумунун камгалакчыларынга болгаш оон-даа өскелерге;
- шийтирген кижилер-биле доктаамал ажилдарда хаара туттунган шупту ажилчыннарга;
- өрт өжүрер автомашиналарның чолаачыларынга, өрт өжүрер бөлүктүң даргазынга болгаш ооң оралакчыларынга, өрт өжүрүкчүлеринге болгаш оон-даа өскелерге;
- халдавырлыг, психиатрия эмнелгелерниң, өкпе аарынга удур диспансерниң, өкпе, өртең болгаш ириң салбырларының, онкология эмнелгезиниң химиотерапия кабинетиниң, психиктиг аарыглыг бажың-интернаттарында аарыг кижилерни ажаап-тежээп турар медицинаның ортумак болгаш биче ажилдакчыларынга, чумага удур станцияның шупту ажилчыннарынга, рентген салбырларының (кабинеттериниң) медицинаның биче ажилдакчыларынга.

II. Ниити тургускан пенсия назынындан социал чылдагааннар

болгаш кадыыны байдалы-биле пенсиязын эрте тыпсыр кижилер, а ол дээрге:

- беш болгаш оон көвей ажы-төл божаан, оларны 8 хар чедир кижизиткен база 15 чылдан эвээш эвес камгалалдыг стажтыг херээжен кижилер;
- чажындан инвалид уругну 8 хар чедир азырап кижизиткен ада-иениң (азыракчының) кайы-бирээзинге, эр кижини 20 чыл, херээжен кижини 15 чыл камгалалдыг стажтыг турар ужурлугу;
- ийи болгаш оон көвей ажы-төл божаан херээженнерге, бир эвес олар Кыдыккы Соңгу чүкке 12 чыл азы аңаа деңнээн черлерге 17 чыл камгалалдыг стажты ажилдап алган болза;
- шеригге кемдээшкин алган инвалидтерге болгаш көөрү багай 1 бөлүктүң инвалидтеринге;
- гипофиз нанизминден аарыг кижилерге, аргажок бичии карликтерге;
- Кыдыккы Соңгу чүк болгаш аңаа деңнээн черлерде доктаамал чурттап турар ивижи, балыкчы, аңчыларга;
- соңгу чүктүң саны эвээш чоннары.

III. Радиация азы техногенниг айыыл-халаптан когараан кижилерге.

**Тодаргай информацияны, хоойлуга
хамаарышкан медээлерни prf.ru сайттан
азы консультация албанындан билип алыр.
Тел. 8-800-302-2-302 (долгаары халас).**